

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2021-02-01 Nr.
Vilnius

Posėdis įvyko 2021 m. vasario 1 d. 10.00–13.00 val. nuotoliniu būdu (pasitelkiant informacines ir ryšių technologijas).

Posėdžio pirmininkė – Agnė Bilotaitė, vidaus reikalų ministrė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos (toliau – VESK) pirmininkė.

Posėdžio sekretorė – Loreta Naraškevičienė, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) Civilinės saugos valdybos Gyventojų apsaugos organizavimo skyriaus vyriausioji specialistė.

POSĖDŽIO DALYVIAI:

VESK nariai:

Giedrė Balčytytė, Vyriausybės kanclerė (komisijos pirmininko pavaduotoja), Arvydas Anušauskas, krašto apsaugos ministras, Aušrinė Armonaitė, ekonomikos ir inovacijų ministrė, Evelina Dobrovolska, teisingumo ministrė, Arūnas Dulkys, sveikatos apsaugos ministras, Simonas Gentvilas, aplinkos ministras, Saulius Greičius, PAGD direktorius, Darius Jauniškis, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktorius, Simonas Kairys, kultūros ministras, Dainius Kreivys, energetikos ministras, Gabrielius Landsbergis, užsienio reikalų ministras, Rustamas Liubajevs, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vadas, Kęstutis Navickas, žemės ūkio ministras, Monika Navickienė, socialinės apsaugos ir darbo ministrė, Renatas Požėla, Lietuvos policijos generalinis komisaras, Gintarė Skaistė, finansų ministrė, Marius Skuodis, susisiekimo ministras, Mindaugas Steponavičius, Lietuvos kariuomenės Gynybos štabo viršininkas, Jurgita Šiugždinienė, švietimo, mokslo ir sporto ministrė.

Kiti asmenys:

Darius Urbonas, Lietuvos Respublikos Prezidento patarėjas, Dainius Kaunas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos (toliau – LRVK) Grėsmių valdymo ir krizių prevencijos grupės vadovas, Aistis Šimaitis, LRVK Projektų valdymo grupės projektų vadovas, Eglė Gasiūnaitė, LRVK vyriausioji patarėja teisės klausimais, Laura Juozaitytė, Vyriausybės kanclerės patarėja, Aistė Kairienė, Ministrės Pirmininkės patarėja švietimo, mokslo, inovacijų ir nevyriausybinė organizacijų klausimais, Vincas Jurgutis, ekonomikos ir inovacijų viceministras, Karolis Žemaitis, ekonomikos ir inovacijų ministrės patarėjas, Skaistė Barauskienė, ekonomikos ir inovacijų ministrės patarėja, Vitalij Dmitrijev, vidaus reikalų viceministras, Darius Domarkas, LR Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) Viešojo saugumo politikos grupės vadovas, Darius Vasaris, VRM Viešojo saugumo politikos grupės vyresnysis patarėjas, Lina Bučienė, VRM Viešojo saugumo politikos grupės patarėja, Lina Laurinaitytė – Grigienė, vidaus reikalų ministrės patarėja, Božena Zaborovska – Zdanovič, VRM Strateginės komunikacijos skyriaus patarėja, Mindaugas Kanapickas, PAGD direktoriaus pavaduotojas, Kristina Deviatnikovaitė, LR Krašto apsaugos ministerijos (toliau – KAM) kanclerė, Monika Mertinaitė, KAM Gynybos politikos grupės vyresnioji patarėja, Viktorija Vitkasukaitė, kultūros ministro patarėja, Sigitas Šliažas, kultūros ministro patarėjas, Rasa Kiūdytė, LR Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – SAM) vyriausioji patarėja, Loreta Ašoklienė, SAM Visuomenės sveikatos departamento Sveikatos stiprinimo skyriaus vedėja, Donatas Keršis, SAM Teisės skyriaus patarėjas, Lukas Dainoras, švietimo, mokslo ir sporto ministrės patarėjas, Aidis Aldakauskas, LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo kokybės ir

regioninės politikos departamento direktorius, Aušra Juodaitienė, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Administravimo departamento direktorė.

POSĖDŽIO DARBOTVARKĖ:

1. COVID–19 epidemiologinės situacijos apžvalga.

Pranešėjas – SAM, LRVK atstovai.

2. Pagal pateiktus pasiūlymus apibendrintos Laipsniško taikomų karantino režimo ribojimų atlaisvinimo strategijos aptarimas.

Pranešėjas – SAM atstovas.

3. Policijos taikytų karantino režimo užtikrinimo priemonių apžvalga ir jų tęstinumas.

Pranešėjas – Renatas Požėla, Lietuvos policijos generalinis komisaras.

4. Siūlymas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 keitimo.

Pranešėjas – EIM atstovas.

POSĖDŽIO EIGA:

Agnė Bilotaitė, vidaus reikalų ministrė, VESK pirmininkė, pasveikino posėdžio dalyvius, pristatė darbotvarkę ir pasiūlė pradėti posėdį.

1. SVARSTYTA: COVID–19 epidemiologinės situacijos apžvalga.

Loreta Ašoklienė, vyriausioji epidemiologė, apžvelgė pastarosios savaitės COVID–19 situaciją pasaulyje, Europoje ir Lietuvoje (susirgimų ir mirties atvejų skaičius). Informavo, jog pasaulyje sergamumo kreivė mažėjo, tačiau mirtingumo rodiklis auga. Europoje sergamumo rodikliai taip pat mažėjantys (buvo 453 atvejų, šiuo metu yra 421 atvejis 100 tūkst. gyventojų per 14 dienų). Tik 4 šalyse stebima sergamumo augimo tendencija. Daugiausiai susirgimų fiksuojama Portugalijoje, Ispanijoje, Čekijoje, Slovėnijoje ir Airijoje.

Įvežtinių atvejų Lietuvoje per 2 savaites registruota 40, daugiausiai (12) – iš Jungtinės Karalystės, po 4 atvejus iš Rusijos ir Ukrainos, kiti atvejai – pavieniai. Bendroje sergamumo struktūroje tai nėra didelę reikšmę ir įtaką turintys skaičiai, tačiau vis tik viruso įvežimo atvejai išlieka.

Mūsų šalyje stebima sergamumo mažėjimo tendencija, šiuo metu turime 48 tūkst. sergančiųjų, per savaitę beveik 10 tūkst. pasveiko. Atkreiptinas dėmesys, kad mažiau atliekama tyrimų (beveik 1 tūkst. mažiau nei praėjusią savaitę), sumažėjusi ir teigiamų testų dalis, prieš savaitę jų buvo 10,2 proc., šią savaitę – mažiau nei 10 proc. Tačiau Europos Sąjungos šalyse pagal sergamumo rodiklį Lietuva išlieka 6 vietoje. Šalies situacija susilygino su situacija kaimyninėse Baltijos valstybėse.

Pagal sergamumo kreivės 7 dienų vidurkį – vidutinis atvejų skaičius mažiau nei 1 tūkst., 5 dienas turėjome sergamumą, kuomet buvo mažiau nei 500 atvejų 100 tūkst. gyventojų per 14 dienų. Statistikos departamento duomenimis, savivaldybėse sergamumo rodiklis 443 atvejai 100 tūkst. gyventojų per 14 dienų. Pažymėtina, kad sergamumo rodiklis atskirose savivaldybėse ženkliai svyruoja nuo 123 iki 1001 atvejo. Kai kuriose savivaldybėse sergamumo rodiklis yra 2 kartus didesnis nei Lietuvos vidurkis. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro duomenimis, 35 proc. protrūkių kyla šeimose, 33 proc. – darbe, 14 proc. – gydymo įstaigose, 12 proc. – soc. globos įstaigose ir 3 proc. – darželiuose.

Ligoninėse šiuo metu yra 1500 asmenų (beveik 200 mažiau nei praėjusią savaitę). Tačiau reanimacijos ir intensyvios terapijos skyriuose skaičiai išlieka tokie patys kaip ankstesnėmis savaitėmis. Lovų užimtumo bendras (ne reanimacijoje) skaičius mažėja, ir šiuo metu užimtumas yra 50 proc.

Šiai dienai Lietuvoje visos pasveikusiųjų 130 tūkst. nuo bendrai registruotų visų susirgusiųjų. Atkreiptinas dėmesys, kad pasveikusiųjų registruojama jau daugiau nei susirgusiųjų. Taip pat praėjusią savaitę mažėjo ir mirčių skaičius, tačiau Europoje liekame 5 vietoje.

Šiuo metu daugiau kaip 20 tūkst. asmenų paskiepyta antrąja vakcinos doze ir virš 70 tūkst. asmenų arba 2,5 bendros populiacijos – pirmąja doze. Imunizacijos lygis ligoninėse siekia 40 proc. asmenų,

kurie jau paskiepyti antrąją vakcinės dozę, kitose sveikatos įstaigose – beveik 22 proc. Taip pat didėja ir vyresnio amžiaus grupės asmenų paskiepimų skaičius.

Aistis Šimaitis, LRVK Projektų valdymo grupės projektų vadovas, papildė SAM atstovės pranešimą, pristatydamas LRVK duomenų darbo grupės analitinių duomenų apžvalgą ir pandemijos dinamiką. Pagal minėtus duomenis, naujų atvejų skaičius mažėja ir toliau, 7d. vidurkis – 807 atvejų, 14 dienų sergamumas – 447 atvejų 100 tūkst. gyventojų. Teigiamų tyrimų procentas lieka stabilus – apie 9–10%, mažėja testuojamų ir teigiamų simptominių atvejų. Krenta COVID–19 mirčių skaičius, perteklinių mirčių skaičius lieka panašus kaip ir praėjusią savaitę. Mažėja gydymo lovų užimtumas, dalis lovų atlaisvinama kitoms paslaugoms, reanimacijos lovų užimtumas stabilus. Pandemijos pagreitis –11%, nuo sausio mėn. jis neigiamas, tačiau 20 savivaldybių (Šiaurės Aukštaitijoje) pandemijos pagreitis teigiamas – atvejai arba teigiamų testų procentas kyla. Auga skaičius savivaldybių (Druskininkai, Jurbarkas, Birštonas ir kt.), kuriose fiksuojame mažus atvejų ir teigiamų tyrimų skaičius. Tačiau kol kas neturime nei vienos savivaldybės, kurioje atvejų skaičius per 7 d. būtų 0. Pagal „Google“ duomenis gyventojų mobilumo lygis žemas.

Taip pat šio klausimo metu buvo diskutuojama dėl atskirų grupių imunizavimo ir testavimo apimčių, tolimesnio situacijos dinamikos ir scenarijų prognozavimo.

2. SVARSTYTA: Pagal pateiktus pasiūlymus apibendrintos Laipsniško taikomų karantino režimo ribojimų atlaisvinimo strategijos aptarimas.

Arūnas Dulkys, sveikatos apsaugos ministras, informavo, kad Laipsniško taikomų karantino režimo ribojimų atlaisvinimo strategija (toliau – strategija) parengta, įvertinus ir atsižvelgus į ministerijų teiktus siūlymus bei Nepriklausomų ekspertų patariamąsios tarybos (toliau – Ekspertų taryba) išvagas. A. Dulkys priminė nustatytas karantino režimo atlaisvinimo sąlygas – epidemiologinę situaciją (sergamumo rodiklis ir teigiamų testų dalis). Atkreipė dėmesį, kad laipsniškas karantino atlaisvinimo priemonės, bus peržiūrimos kas savaitę arba pagal būtinybę, kuomet, atsižvelgiant į esamą situaciją, gali būti įvedamos naujos, paankstinamos arba pavėlinamos esamos.

Rasa Kiūdytė, SAM atstovė, VESK posėdžio dalyvis detaliau ir išsamiau supažindino su strategijoje numatytais priemonėmis, apžvelgė dabar galiojantį reguliavimą ir naujus siūlymus bei atlaisvinimo priemones pagrindinėse veiklos srityse (namų ūkių kontaktai; sveikatos priežiūros ir sveikatinimo paslaugų centrų, teikiančių poilsio paslaugas veikla; aukštasis mokslas, profesinis mokymas; bendrasis (pradinis, pagrindinis, vidurinis), priešmokyklinis ir ikimokyklinis ugdymas; neformalusis (vaikų ir suaugusių) švietimas; švietimo pagalba; maitinimo įstaigų veikla; prekyba ir paslaugų sektorius; žmonių judėjimas šalies viduje; žmonių susibūrimai, kultūrinė veikla, sporto bei laisvalaikio renginiai; kaukių dėvėjimo reguliavimas; darbas; socialinių paslaugų įstaigų veikla; įkalinimo įstaigos; užsieniečių registracijos centro veikla; sienų kontrolė ir užsieniečių atvykimas).

R. Kiūdytė atkreipė dėmesį, kad Ekspertų tarybos pozicija dėl SAM strategijoje siūlomų priemonių kiek skiriasi, ir yra griežtesnė bei konservatyvesnė.

Šiuo klausimu vyko aktyvi diskusija. VESK nariai pasisakė dėl esamų ir strategijoje siūlomų priemonių atitinkamose veiklos srityse. Teikė siūlymus dėl SAM parengtos strategijos tikslinimo bei išsakė savo pozicijas dėl pritarimo.

NUTARTA:

Iš esmės pritarti SAM pristatytiems apibendrintiems ministerijų siūlymams dėl Laipsniško taikomų karantino režimo ribojimų atlaisvinimo strategijos ir pavesti SAM Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimui pateikti galutinę strategiją, suderintą su Ekspertų taryba.

Sprendimui pritarta bendru sutarimu.

3. SVARSTYTA: Policijos taikytų karantino režimo užtikrinimo priemonių apžvalga.

Renatas Požėla, Lietuvos policijos generalinis komisaras, informavo, kad policijos pareigūnai seka situaciją užsienio valstybėse, kaip antai, Olandijoje kylančias riaušes bei protestus dėl karantino ribojimų ir nepaprastosios padėties įvedimo. Taip pat stebima situacija mūsų šalyje, stebimas suaktyvėjimas socialinėje erdvėje, ir atitinkamai reaguojama. Atkreiptas dėmesys į fiksuojamus smurto artimoje aplinkoje atvejus.

R. Požėla pristatė policijos veiklos sausio mėnesio duomenis (nepraleistų transporto priemonių ir dėl pažeidimų surašytų protokolų skaičių) bei praėjusios savaitės duomenimis. Kur transporto ribojimo vidurkis siekė 79 proc., mažiau praėjusią savaitę surašyta protokolų (1170, iš kurių 907 arba daugiau kaip 80 proc. – už daugiau nei vieno šeimos ūkio bendravimo reikalavimų nesilaikymą). Taip pat patikrinta apie 6,5 tūkst. arba trečdalis asmenų, esančių saviizoliacijoje (viso šiuo metu saviizoliacijoje yra apie 21 tūkst.).

Praėjusią savaitę dėl gausaus snygio buvo koreguojamas postų įrengimas, taip pat buvo stebimas gyventojų laisvalaikio leidimo gamtoje suaktyvėjimas.

Šią savaitę, siekiant efektyvesnio karantino režimo priemonių laikymosi kontrolės užtikrinimo, daugiau dėmesio bus skiriama savivaldybėms, kuriose fiksuojamas didesnis susirgimų skaičius, tai Panevėžio ir Utenos apskrityse.

Informuota, kad socialinių burbulų įvedimas, papildomų sunkumų nesukėlė, asmenys, vykstantys iš vienos savivaldybės į kitą, turi ir pateikia reikiamus dokumentus.

Agnė Bilotaitė, vidaus reikalų ministrė, VESK pirmininkė, paprašė SAM rasti galimybių svarstyti ir spręsti klausimą dėl pareigūnų, vykdančių savo funkcijas ir turinčių tiesioginius kontaktus su gyventojais, vakcinavimo prioritetizavimo.

NUTARTA:

1. Pritarti išklaustyai informacijai.
2. Akcentuoti poreikį spręsti pareigūnų, vykdančių kontaktines karantino režimo užtikrinimo funkcijas, vakcinavimo aukštesniu prioritetu klausimą.

Sprendimui pritarta bendru sutarimu.

4. SVARSTYTA: Siūlymas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 keitimo.

Aušrinė Armonaitė, ekonomikos ir inovacijų ministrė pristatė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ pakeitimo“, siūlant nustatyti galimybę vykdyti veiklą slidinėjimo centrams.

VESK nariai supažindinti su siūlomo projekto nuostatomis.

NUTARTA:

Pritarti EIM siūlymui keisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimą Nr. 1226 ir pavesti SAM parengti nutarimo pakeitimo projektą ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Sprendimui pritarta bendru sutarimu.

Vidaus reikalų ministrė,
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
ekstremalių situacijų komisijos pirmininkė

Agnė Bilotaitė

Posėdžio sekretorė

Loreta Naraškevičienė